

Z Á Z N A M

OU-IL-OSZP-2021/000139-005

z povodňovej prehliadky na drobnom vodnom toku BP Košariského potoka v obci Kameničany (Kameničanský potok) uskutočnenej dňa 24. 03. 2021 v obci Kameničany.

Okresný úrad Ilava, odbor starostlivosti o životné prostredie ako vecne a miestne príslušný správny orgán podľa § 5 zákona číslo 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako orgán ochrany pred povodňami v zmysle § 22 ods. 1 písm. c) zákona NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane pred povodňami“) a podľa § 25 písm. c) bod. 11 zákona o ochrane pred povodňami zvoláva na základe žiadosti SLOVENSKEHO VODOHOSPODÁRSKEHO PODNIKU š.p., Odštepny závod Piešťany Nábregie I. Krasku 3/834, 921 80 Piešťany zo dňa 16. 10. 2020, v súlade s § 13 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane pred povodňami povodňovú prehliadku na drobnom vodnom toku BP Košariského potoka v obci Kameničany na deň 24. 03. 2021 (streda) so stretnutím pozvaných o 10:00 h na obecnom úrade Kameničany.

Povodňová prehliadka bola zvolaná pôvodne na deň 24. 11. 2020, ale nebola uskutočnená z dôvodu krízovej situácie ohľadne koronavírusu, pracovníci Okresného úradu Ilava, odboru starostlivosti o životné prostredie v uvedenom termíne nepracovali.

Povodňovou prehliadkou sa zisťujú nedostatky na vodných tokoch, stavbách, objektoch a zariadeniach, ktoré sú umiestnené na vodných tokoch, na inundačných územiach, alebo na územiach ohrozovaných povodňami, ktoré spôsobujú povodňové riziko, mohli by zvýšiť existujúce povodňové riziko alebo spôsobiť vznik povodňového rizika a zisťujú sa stavby, ktoré sú umiestnené vo vodnom toku, stavby križujúce vodný tok a stavby na inundačnom území, na ktoré nebolo vydané stavebné povolenie alebo kolaudačné rozhodnutie.

Obec Kameničany v súlade s § 26 odsek 3 písmeno a) bod. 10 zákona o ochrane pred povodňami oznamuje termín konania povodňovej prehliadky vlastníkom, správcom alebo užívateľom stavieb, objektov alebo zariadení, ktoré sú umiestnené v predmetnom vodnom toku, stavieb križujúcich predmetný vodný tok, stavieb v jeho inundačnom území alebo v území ohraničenom záplavovou čiarou povodne so strednou pravdepodobnosťou výskytu alebo v území, ktoré je pravdepodobne ohrozené povodňami.

Vlastník, správca alebo užívateľ stavby, ktorá je umiestnená vo vodnom toku, križuje vodný tok alebo je v inundačnom území, je pri povodňovej prehliadke povinný na požiadanie predložiť na nahliadnutie stavebné povolenie alebo kolaudačné rozhodnutie a umožniť vykonanie povodňovej prehliadky.

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Okresný úrad Ilava, odbor starostlivosti o životné prostredie

Obec Kameničany

Slovenský vodohospodársky podnik š.p., OZ Piešťany, SPSV I. Púchov

Miesto stretnutia:

Obecný úrad Kameničany

Miesto povodňovej prehliadky:

Vodný tok BP Košariského potoka v extraviláne a intraviláne obce Kameničany, hydrologické číslo 4-21-08-041, číslo toku 2548

intravilán a extravilán obce Kameničany: rkm cca 0,000-2,500

Správca vodného toku:

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Piešťany, Správa povodia stredného Váhu I.
Púchov, 020 71 Nimnica.

Dôvod vykonania povodňovej prehliadky:

§ 13 ods.1 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami:

Povodňovou prehliadkou sa zisťujú nedostatky na vodných tokoch, stavbách , objektoch a zariadeniach, ktoré sú umiestnené na vodných tokoch, v inundačných územiach alebo v územiach ohraničených záplavovou čiarou povodne so strednou pravdepodobnosťou výskytu, ktoré by mohli spôsobiť alebo zvýšiť povodňové riziko.

Povodňová prehliadka sa musí vykonať

- a) najmenej raz za dva roky podľa povodňového plánu zabezpečovacích prác správcu vodohospodársky významných vodných tokov alebo povodňového plánu zabezpečovacích prác správcu drobného vodného toku.
- b) bezprostredne po povodni na povodňou postihnutých vodných tokoch a zaplavených územiach.

Priebeh povodňovej prehliadky:

Stretnutie zúčastnených na obecnom úrade Kameničany. Prítomní boli oboznámení s účelom povodňovej prehliadky.

V čase vykonávania povodňovej prehliadky je vo vodnom toku BP Košariského potoka normálny prietok, chladné veterné počasie, teplota cca 6 °C, bez dažďa, v extraviláne pri hnojisku PD Bolešov sa voda v potoku stráca pod zemou, na povrchu v koryte voda netečie.

Zistené skutočnosti:

Predmetom tohto záznamu sú zistené skutočnosti, nedostatky a ďalšie okolnosti charakterizujúce priebeh a výsledky povodňovej prehliadky na drobnom vodnom toku BP Košariského potoka v obci Kameničany (Kameničanský potok) v katastrálnom území Kameničany.

Legenda skratiek:

DL - drevená lávka

ŽL - železná lávka

ŽBL - železobetónová lávka

DM - drevený most

ŽBM - železobetónový most

RD - rodinný dom

Bezmenný pravostranný prítok Košariského potoka

Vodný tok BP Košariského potoka v extraviláne a intraviláne obce Kameničany, hydrologické číslo 4-21-08-041, číslo toku 2548.

Jedná sa o prirodzený vodný tok, voda v potoku tečie, normálny prítok.

Posledný povodňový prítok bol podľa vyjadrenia prítomných v januári – februári 2021, kedy vody tiekla po celom vodnom toku aj v intraviláne obce.

Povodňová prehliadka začala v extraviláne obce Kameničany oproti kaplnke nad obcou na hornom konci BP Košariského potoka, prirodzený vodný tok enormne zarastený vegetáciou, stromy, kry.

1. Betónové bloky, zátarasy z 2. svetovej vojny po oboch stranách potoka, v úseku cca 100 m pod kaplnkou potok extrémne zarastený – stromy, kroviny, koryto plytké
2. ŽBM, prejazd na pozemky PD Bolešov na ľavej strane potoka, cca 8 m postavený pred rokom 1976
Od č. 2 potok zarastený trávou, zanesený, ďalej aj stromy v koryte toku
3. ŽBM na role pod hnojiskom na ľavú stranu potoka pred rokom 1976
4. ŽBM Hrnčiarik, firmy SVH, s.r.o., VSH s.r.o. Kameničany
5. Železničný most + zavesený kábel
6. Most, BT rúra Ø 1000 mm, bývalý prejazd k PD postavený pred rokom 1976
Od č. 6 po 8. obojstranná úprava potoka BT kocky
Farma Kameničany s.r.o., Kameničany 200, skleníky na pestovanie rajčín na pobrežnom pozemku vodného toku, cca 1 m od brehu
7. ŽBM cca 6 m, BT rúra Ø 600 mm postavený pred rokom 1976
8. ŽBM cca 8 m, BT rúra Ø 600 mm postavený pred rokom 1976
9. Mostík obecný, BT rúra Ø 1000 mm postavený pred rokom 1976
10. ŽBM, BT rúra 1000 mm, obecný, postavený pred rokom 1976 príjazd ku kultúrnemu stánku
11. cestný ŽBM na ceste II/507 postavený pred rokom 1976
Premostenia pod cestným mostom č. 11 sú všetky novopostavené od roku cca 2005 po dnes.
12. ŽBM, BT rúra Ø 800 mm, obecný pre cca 4 RD, postavený cca 2005
13. ŽBM pri RD č. 229, odstavná plocha, rúra Ø 800 mm
14. ŽBL k RD č. 228 (lávka)
15. ŽBM obecný, BT rúra Ø 800 mm k viacerým RD postavený cca v roku 2005
16. ŽBL k RD č. 226 + ŽBM k RD 226, plot umiestnený na pobrežnom pozemku
17. Provizórny most k základom RD, novostavbe Ø 600 mm, nevyhovujúci
18. Provizórny most k RD č. 224, 2 x kovová, liatinová rúra Ø 500 mm + ŽBL k RD 224, nedodržané ochranné pásmo vodného toku – plot, plynová prípojka
19. ŽBM k RD č. 223, plot na pobrežnom pozemku
Pod mostom č. 19 neupravený vodný tok, otvorený bez premostení, stiesnené podmienky.
20. Cestný most obecný, miestna komunikácia Slávnica - Bolešov, pod asfaltovou cestou skruže
21. Pri RD č. 50 ŽBM na súkromnom pozemku
Ďalej potok tečie po ohradených súkromných pozemkoch, popri RD č. 48, ďalej oddeľuje domy a polia, kde sú viaceré nevyhovujúce priepusty na „cestách, mostkoch“ k roliam, nedostatočný prítok priepustov, (prístup z dolnej časti zo zadu od polí)
22. Zatrubnenie vodného toku na súkromnom pozemku ŽB cca 15 m
23. Vyústenie potoka do BT šachty a zatrubnenie vodného toku popri/v ceste na ihrisko Ø 800 mm, zatrubnenie pred RD č. 83 a popred bývalú pekáreň
24. Vyústenie zatrubnenia Ø 400 do Košariského potoka, sútok Košariského potoka a pravostranného bezmenného prítoku BP Košariského potoka
Ani jeden potok v tejto časti v čase povodňovej prehliadky netečie.

Prílohy:

Vyjadrenie obce Kameničany, p. starosta Igor Daško:

- Za obec Kameničany žiadam vybudovať na hornom toku v extraviláne obce vodozádržné opatrenia, aby v prípade návalovej a nárazovej vlny táto voda do obce neprišla z dôvodu nedostatočného koryta v intraviláne.
- Vybrať stromy v koryte potoka

Vyjadrenie správcu vodného toku SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK š.p., Odštepny závod Piešťany Nábřeží I. Krasku 3/834, 921 80 Piešťany, Správa povodia stredného Váhu I. Púchov, 020 71 Nimnica, IČO 36 022 047 - listom číslo CS SVP OZ PN 3079/2021/2 zo dňa 08. 04. 2021:

Na základe Pozvánky č. OU-IL-OSZP-2121/000139-003 sa dňa 24.3.2021 uskutočnila povodňová prehliadka v obci Kameničany na drobnom vodnom toku Bezmenný prítok Košariského potoka (hydrologické číslo poradia 4-21-08-041 ID 2548, alternatívny názov potok Kameničany) za účasti zástupcov štátnej vodnej správy - OÚ Ilava, starostu obce, správcu tokov, poľnohospodárskeho družstva, ako aj miestnych občanov.

Stručný opis priebehu povodňovej prehliadky a zistený stav v rámci sledovaného územia:

Obhliadka vodného toku Bezmenný prítok Košariského potoka sa vykonala v rámci úseku, odhadovane od rkm 2,500 až k zaústeniu do Košariského potoka v rkm 0,000.

Nad rkm 2,500 sa nachádza rozsiahla záhradkárská oblasť, orná pôda, pasienky a zalesnená časť územia.

V úseku odhadovane rkm 2,500 - rkm 1,150 má vodný tok prírodný charakter. V tomto úseku je koryto vo väčšej časti zanesené splaveninami (hlinitým a miestami jemným štrkovitým materiálom) a je viac zarastené náletovými krovínami a drevinami.

Staršie osadené betónové priepusty (2 ks) slúžia na zabezpečenie prístupu k ornej pôde. Pod a nad priepustami bolo dno koryta vodného toku evidentne prehlbované, s čím nie je možné súhlasiť. Zástupcovia družstva obhospodarujúce tieto pozemky, vzniesli požiadavku na prehĺbenie dna koryta vodného toku v úseku vodného toku trasovanom v súbehu s ornou pôdou, z dôvodu zväčšenia kapacity koryta vodného toku, s odôvodnením zabezpečenia väčšej ochrany ornej pôdy.

Zväčša pravá strana koryta vodného toku za brehovú čiarou je využívaná ako skládka ilegálnych odpadov (organického a anorganického pôvodu).

V úseku odhadovane rkm 1,770 sa vodný tok mení z povrchového toku na podzemné, resp. z doteraz neidentifikovaného dôvodu sa voda z koryta vodného toku stráca.

Od rkm odhadovane 1,150 až po zaústenie do Košariského potoka je koryto vodného toku ovplyvňované nevhodnou ľudskou činnosťou a v rozpore okrem iného so zákonmi NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách, v znení neskorších predpisov a č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, v znení neskorších predpisov.

V úseku odhadovane rkm 0,800 - 0,500 vodného toku sa nachádzajú zväčša novostavby (ľavostranne) v rôznych stupňoch výstavby, ku ktorým sa správca toku pravdepodobne nevyjadroval. Jedná sa rôznorodé svojpomocné úpravy koryta vodného toku, riešenia premostení, zatrubnení, osadenia látok rôznych rozmerov a kapacít z dôvodu zabezpečenia prístupu k jednotlivým nehnuteľnostiam, zástavbu v rámci ochranného pásma až po brehovú čiaru, osadenie inžinierskych sietí na brehovú čiaru (kanalizačná sieť, jednotlivých plynových prípojok k rodinným domom) a inžinierskych sietí križujúcich vodný tok. Rovnako nevhodnú výsadbu stromov a kríkov na brehovú čiaru.

Zo starších stavieb osadených na brehovú čiaru a v rámci ochranného pásma vodného toku bolo možné predpokladať vypúšťania zvyškov zo splaškovej kanalizácie do koryta. Zvody dažďových vôd zo spevnených plôch boli nasmerované do koryta vodného toku.

V rámci úseku 0,500 až po zaústenie sa jedná zväčša o staršiu zástavbu. Najvypuklejšie problémy sú rôzne zahradzovania prietochného profilu koryta vodného toku oploteniami a inými provizórnymi stavbami, riešenia zatrubnení rôznych parametrov, ako aj výstavba v rámci ochranného pásma vodného toku až po brehovú čiaru.

Stručný prehľad jednotlivých povinností pri umiestňovaní objektov v rámci pobrežných pozemkov a v prípade dotyku s vodnými tokmi:

V zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v aktuálnom znení a STN 752102 Úpravy riek a potokov požadujeme dodržať ochranné pásmo vodného toku min. 4,0 m a pobrežné pozemky do 5,0 m od brehovej čiary. Brehová čiara je v zmysle zákona definovaná ako priesečnica brehu a maximálnej hladiny vody, ktorá ešte stačí pretekať korytom bez toho, aby sa vyliala do príľahlého územia.

V ochrannom pásme vodných tokov nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí.

Vlastník pobrežného pozemku je povinný dbať o ochranu vôd a zdržať sa činností, ktoré môžu ovplyvniť prirodzený režim vôd vo vodnom toku, znečisťovať vodu alebo inak ohroziť jej kvalitu, znemožniť alebo sťažiť riadnu prevádzku a údržbu vodného toku a s ním súvisiacich vodných stavieb.

Pri návrhu mostných objektov je potrebné vychádzať okrem iného z STN 736201 Projektovanie mostných objektov. Zatrubnená časť vodného toku, musí odvieť prietok Q_{100} pri voľnej hladine tak, aby nad hladinou zostal voľný priestor aspoň 50 cm. Návrhový prietok pre lávku je pre kapacitu upraveného alebo upravovaného úseku vodného toku nad mostným profilom alebo kapacita neupraveného koryta nad mostným profilom a voľná výška min. 50 cm.

Križovanie vodného toku inžinierskymi sieťami sa navrhuje v súlade okrem iného s STN 736822 Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi. Štandardne správca tokov požaduje uloženie inžinierskych sietí do oceľovej chráničky do hĺbky min. 1,2 m pod niveletou dna koryta vodného toku. Následne, križovania vodného toku sa v teréne viditeľne označujú signalizačnými stĺpkami.

Vypúšťať čistiarenský kal a obsah žump do povrchových vôd a do podzemných vôd je zakázané.

Dažďové vody je vlastník pozemku povinný (podľa možností) vsakovať na vlastnom pozemku, resp. ich alternatívne využívať.

Správca tokov posudzuje jednotlivé žiadosti a v rámci stanoviska definuje podmienky súhlasu.

Záver a návrhy opatrení:

V rámci sledovaného úseku Bezmenného prítoku Košariského potoka boli identifikované rozsiahle problémy v súvislosti s činnosťami, ktoré sú v rozpore s viacerými vyššie citovanými zákonmi.

Výkon správy vodných tokov v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, v aktuálnom znení je v sledovanom území v značnej miere obmedzovaný.

Vzhľadom k rozsahu problematiky správca toku navrhuje podľa možností postupnú nápravu vzniknutého stavu.

Dreviny z prietočného profilu koryta vodného toku správca tokov podľa kapacitných možností priebežne odstráni.

Na eliminovanie pôdnej erózie a k zamedzeniu vyplavovania častíc pôdy do koryta vodného toku bude potrebné zo strany poľnohospodárskeho družstva vykonať vhodné opatrenia.

Prečistenie prietočného profilu zaradí správca tokov do plánu periodickej údržby.

Odstraňovanie ilegálnych skládok by mala zabezpečiť obec v súlade so zákonom NR SR č. 79/2015 Z. z., v znení neskorších predpisov. V ideálnom prípade sa vykonajú opatrenia na zamedzenie vzniku nových ilegálnych skládok.

V zmysle zákona NR SR č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) príslušný stavebný úrad okrem iného zabezpečuje stanoviská dotknutých orgánov.

Z dôvodu vodohospodárskej evidencie správca tokov bude žiadať min. o dodatočné doručenie kompletnej projektovej dokumentácie a geodetické zamerania inžinierskych sietí v dotyku s vodným tokom v tlačenej aj v digitálnej podobe, t.j. križovania vodného toku a vedenia sietí v

súbehu s vodnými tokmi v rámci ochranného pásma vodného toku (pôvodne bez písomného súhlasu správcu tokov, min. pri novostavbách).

Kompetencie na vymáhanie dodržiavanie zákona určuje okrem iného aj zákon NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách, v aktuálnom znení.